

Domáca starostlivosť pri popáleninách: Čo je bezpečné použiť a čomu sa vyhnúť?

MUDr. Júlia Bartková, MBA, MPH^{1,2}, MUDr. Marianna Kotradyová², MUDr. Gabriela Bakšová³

¹Klinika popálenin a plastické chirurgie, FN Brno

²Lekárska fakulta Masarykovej univerzity, Brno

³Stacionár dermatologický, Nemocnica Poprad, a. s., Slovenská republika

Popáleniny predstavujú jedny z najčastejších úrazov, ktoré si vyžadujú odbornú starostlivosť a pozornosť, najmä v domácom prostredí. Ich výskyt je častý u detí aj dospelých a môže mať rôzne príčiny, ako sú popáleniny horúcou vodou, ohňom, elektrickým prúdom alebo chemickými látkami. Hoci sú popáleniny pomerne bežné, nesprávna prvá pomoc a následná starostlivosť môžu viesť k závažným komplikáciám, vrátane infekcií, oneskoreného hojenia alebo vzniku jaziev. Cieľom tohto článku je poskytnúť čitateľom komplexný prehľad o správnych metódach domácej starostlivosti pri popáleninách. Bude sa zaoberať odporúčanými postupmi, ako aj situáciami, ktorým je potrebné sa vyhnúť. Diskutovať sa budú bežne používané metódy ošetrovania, ako sú ochladzovanie popáleniny studenou vodou a aplikácia voľnopredajných krémov. Rovnako dôležité je zdôrazniť, kedy je potrebné vyhľadať odbornú lekársku pomoc a aký je význam správnej starostlivosti o rany pri podpore rýchleho hojenia a minimalizácii rizík. Tento článok si kladie za cieľ vybaviť čitateľov potrebnými znalosťami na správne ošetrovanie drobných popálenín doma, čím prispieje k zvýšeniu kvality starostlivosti o pacientov a prevencii možných komplikácií.

Kľúčové slová: popáleniny, domáca starostlivosť, prvá pomoc, hojenie rán, bezpečné praktiky.

Home care for burns: What is safe to use and what to avoid?

Burns are one of the most common injuries requiring specialized care and attention, particularly in the home environment. Their occurrence is frequent among both children and adults, and they can have various causes, such as burns from hot water, fire, electrical current, or chemical substances. Although burns are relatively common, incorrect first aid and subsequent care can lead to serious complications, including infections, delayed healing, or the formation of scars. The aim of this article is to provide readers with a comprehensive overview of the proper methods of home care for burns. It will address recommended procedures as well as situations that should be avoided. Commonly used treatment methods, such as cooling the burn with cold water and applying over-the-counter creams, will be discussed. Equally important is the emphasis on when to seek professional medical help and the significance of proper wound care in promoting quick healing and minimizing risks. This article aims to equip individuals with the necessary knowledge for the appropriate treatment of minor burns at home, thereby contributing to the enhancement of patient care quality and the prevention of potential complications.

Key words: burns, home care, first aid, wound healing, safe practices.

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Dermatol. praxi.* 2025;19(1):24-26

<https://doi.org/10.36290/der.2025.003>

Článek přijat redakcí: 27. 11. 2024

Článek přijat k tisku: 3. 1. 2025

MUDr. Júlia Bartková, MBA, MPH

bartkovaj@gmail.com